

REFERAT Opgaveudvalg FNs verdensmål i Gentofte (2019 - 2020) d. 09-04-2019

Mødedato Tirsdag d. 09. april 2019 kl. 00:00

Mødested

Indholdsfortegnelse

Dagsorden med bilag.....	3
Referat.....	26

Punkt 1: Dagsorden med bilag



Dagsorden til møde i Opgaveudvalget FNs verdensmål i Gentofte

**Mødetidspunkt 09-04-2019 17:00
Mødeafholdelse Udvalgsværelse G**

Indholdsfortegnelse

Opgaveudvalget FNs verdensmål i Gentofte

09-04-2019 17:00

1 (Åben) Dagsorden til 1. møde i Opgaveudvalg FN's verdensmål i Gentofte den 9. april 2019	3
---	----------

1 (Åben) Dagsorden til 1. møde i Opgaveudvalg FN's verdensmål i Gentofte den 9. april 2019

Sags ID: EMN-2019-01779

Resumé

På kommunalbestyrelsens møde d. 28. januar 2019 blev opgaveudvalget FN's verdensmål i Gentofte nedsat og opgaveudvalget holder nu sit første møde.

På første møde skal opgaveudvalget præsenteres for hinanden, opnå fælles afsæt for at løse opgaveudvalgets opgaver, orienteres om mødeplan, beslutte procesplan for det kommende arbejde i opgaveudvalget samt starte op på opgaven.

Baggrund

Formålet med opgaveudvalget er at skabe større kendskab, engagement og handling i forhold til FN's verdensmål i Gentofte, så verdensmålene bliver løftestang til endnu mere bæredygtig udvikling.

Målet for opgaveudvalget er at:

1. Etablere et overblik over hvilke type aktiviteter, der allerede er i gang i Gentofte, og komme med anbefalinger til hvilke verdensmål, vi særligt skal prioritere lokalt.
2. Skabe øget kendskab, engagement og handling i forhold til verdensmålene konkret og lokalt i Gentofte.
3. Komme med forslag til, hvordan Gentofte Kommune løbende kan følge og have fokus på at tænke bæredygtig udvikling ind i konkrete aktiviteter, politikker, strategier, planer mv.

Medlemmerne af udvalget mødes i udvalgsværelse G på rådhuset. Her hører udvalget om baggrund og formål for opgaveudvalget FN's verdensmål i Gentofte, bliver orienteret om mødeplan, opgave og forslag til procesplan. Opgaveudvalget får lejlighed til at præsenteres for hinanden og bliver præsenteret for en indledende kortlægning af, hvor og hvordan Gentofte Kommune i dag arbejder med verdensmålene. Der vil desuden blive taget hul på opgaveløsningen med en cafédialog om opgaveudvalgets tre overordnede opgaver.

Dagsordenen for mødet vil derfor bestå af følgende elementer:

- Velkomst
- Program og formål med mødet
- Præsentation af medlemmer
- Præsentation af opgaveudvalgets opgaver
- Præsentation af den indledende kortlægning af verdensmålsaktiviteter i Gentofte Kommune
- Cafédialog
- Proces og mødeplan
- Tak for i dag

Der lægges op til at opgaveudvalget afholder møder på følgende datoer:

- Tirsdag d. 18. juni kl. 19-22
- Tirsdag d. 3. september kl. 17-19.30
- Onsdag d. 30. oktober kl. 17-19.30
- Tirsdag d. 17. december kl. 17-19.30
- Tirsdag d. 4. februar kl. 17-19.30
- Torsdag d. 16. april kl. 17-19.30, Udvalgsværelse G på Gentofte Rådhus

Kommissorium for opgaveudvalget og baggrundsnotatet 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling er vedlagt som bilag til denne dagsorden.

Indstilling

Tværgående Funktioner indstiller

Til opgaveudvalget FN' verdensmål i Gentofte:

1. At orienteringen om udvalgets opgaver og mødeplan tages til efterretning
2. At opgaveudvalgets procesplan godkendes.

Tidligere beslutninger:

.

Bilag

1. Kommissorium FNs verdensmål i Gentofte (2827416 - EMN-2019-01779)
2. 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling baggrundsnotat Sustania (2910491 - EMN-2019-01779)

Dokument Navn: Kommissorium FNs verdensmål i Gentofte.pdf
Dokument Titel: Kommissorium FNs verdensmål i Gentofte
Dokument ID: 2827416
Placering: Emnesager/1. møde i Opgaveudvalg FN's verdensmål i Gentofte den 9. april 2019/Dokumenter
Dagsordens titel Dagsorden til 1. møde i Opgaveudvalg FN's verdensmål i Gentofte den 9. april 2019
Dagsordenspunkt nr 1
Appendix nr 1
Relaterede Dokumenter: 2



KOMMISSORIUM FOR OPGAVEUDVALGET

FN's verdensmål i Gentofte

1. BAGGRUND OG FORMÅL

I 2015 vedtog verdens stats- og regeringsledere 2030-dagsordenen og de tilhørende 17 verdensmål for en bæredygtig udvikling. Visionen er en verden i balance – økonomisk, socialt og miljømæssigt. Verdensmålene indeholder både en international, national og lokal dimension og spænder bredt. De handler om fx uddannelse, sundhed og trivsel, klima, ansvarligt forbrug og produktion, og der er derfor også tale om en dagsorden, der appellerer til mange forskellige aktører.

I Gentofte arbejder vi med at skabe lokal bæredygtig udvikling i godt samspil mellem kommune, virksomheder, organisationer og borgere i alle aldre. Og vores konkrete handlinger i hverdagen – store som små – har tilsammen stor betydning for bæredygtig udvikling, både lokalt i vores egen kommune og globalt.

Med opgaveudvalget vil Kommunalbestyrelsen skabe større kendskab, engagement og handling i forhold til FN's verdensmål i Gentofte, så verdensmålene bliver løftestang til endnu mere bæredygtig udvikling.

Kommunalbestyrelsen ønsker med fokus på verdensmålene, at:

- skabe dialog om og forståelse for, hvordan vi hver især konkret kan bidrage mere til en bæredygtig udvikling lokalt og dermed også globalt.
- engagere en bred gruppe af interessenter og skabe yderligere handling, engagement og partnerskaber lokalt.
- sikre gode rammer for, at bæredygtig udvikling får fokus og løbende tænkes ind i kommunens konkrete aktiviteter, politikker, strategier, mv.

For at skabe et fælles afsæt for opgaveudvalgets drøftelser kortlægges, hvordan Gentofte Kommune allerede i dag bidrager til verdensmålene. Kortlægningen kvalificeres med perspektiver fra opgaveudvalget og vil være et udgangspunkt for opgaveudvalgets arbejde.

2. UDVALGETS OPGAVER

Opgaveudvalget skal:

1. Etablere et overblik over hvilke type aktiviteter, der allerede er i gang i Gentofte, og komme med anbefalinger til hvilke verdensmål, vi særligt skal prioritere lokalt.
2. Skabe øget kendskab, engagement og handling i forhold til verdensmålene konkret og lokalt i Gentofte, fx ved at:
 - identificere interessenter og initiere mulige partnerskaber, der har særligt potentiale
 - udvikle og kommunikere en motiverende fortælling om verdensmålene
 - afvikle eller initiere dialog, aktiviteter og events, der kan understøtte lokale bæredygtige resultater i Gentofte
3. Komme med forslag til, hvordan Gentofte Kommune løbende kan følge og have fokus på at tænke bæredygtig udvikling ind i konkrete aktiviteter, politikker, strategier, planer mv.



Opgaveudvalget skal ikke opstille nye konkrete målsætninger eller kataloger med konkrete handlinger for opfyldelse af hvert enkelt verdensmål. Sådanne målsætninger er og vil løbende være en del af de planer, politikker og strategier, der gælder for de enkelte områder, fx inden for bæredygtighedsstrategi, klimaplan, sundhedspolitik, uddannelse mv.

3. SAMMENSÆTNING AF UDVALGET

Opgaveudvalget nedsættes af Kommunalbestyrelsen under Teknik- og Miljøudvalget, Bygnings- og Arkitekturudvalget, Ældre, Social- og Sundhedsudvalget, Kultur-, Unge- og Fritidsudvalget, Børneudvalget, Skoleudvalget, Erhvervs-, Beskæftigelses- og Integrationsudvalget samt Økonomiudvalget i henhold til § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse.

Opgaveudvalget består af følgende medlemmer:

5 medlemmer fra Kommunalbestyrelsen.

10 borgere fordelt således:

- 4 borgere med lyst til aktivt at arbejde med at udbrede kendskabet til verdensmålene og skabe mere bæredygtig udvikling lokalt i Gentofte, herunder 2 unge.
- 2 borgere med erfaring fra virksomheders arbejde med bæredygtig udvikling.
- 2 borgere med erfaring fra arbejdet for bæredygtig udvikling – fx i forenings- og skoleregion.
- 2 borgere med erfaring med at skabe engagement og netværk på tværs af organisationer og borgergrupper.

Kommunalbestyrelsen udpeger formand og næstformand for opgaveudvalget.

Sekretariatsbetjeningen koordineres af vicekommunaldirektøren.

4. UDVALGETS ARBEJDSFORM

Udvalgets arbejde er i sig selv et skridt på vejen til at udbrede kendskabet til FN's verdensmål, og udvalgets medlemmer forventes at have en væsentlig og aktiv rolle i arbejdet med at skabe handling, engagement og nye partnerskaber.

Udvalget tilrettelægger selv sin arbejdsform indenfor rammerne af styrelsesloven, Styrelsesvedtægten for Gentofte Kommune samt Kommunalbestyrelsens beslutninger. Formandskabet sikrer den nødvendige sammenhæng til de øvrige opgaveudvalg herunder opgaveudvalget 'Det internationale i Gentofte' og de stående udvalgs arbejder.

På udvalgets første møde fremlægges forslag til mødeplan.

Udvalget skal tage stilling til, hvordan de vil involvere borgere, videnspersoner mv., der ikke er medlemmer af udvalget. Udvalget kan endvidere særligt overveje, hvordan det kan inddrage børn og unge i arbejdet.

Opgaveudvalget skal komme med forslag til, hvordan borgerne i Gentofte Kommune aktivt kan bidrage til at realisere de tiltag, som opgaveudvalget foreslår.

Opgaveudvalget skal overveje, hvordan de teknologiske muligheder kan udnyttes i løsningen af udvalgets opgave, samt hvordan udvalget kan anlægge en innovativ tilgang til løsningen af opgaven.

5. TIDSPLAN



Opgaveudvalgets arbejde påbegyndes 2. kvartal 2019 og afsluttes i 2. kvartal 2020. Denne periode kan forlænges ved behov og efter forelagt opsamling, evaluering og beskrivelse af opgaveudvalgets næste skridt.

6. ØKONOMI

Udgifter i forbindelse med opgaveudvalgets arbejde afholdes indenfor eksisterende budget.

Relateret document 2/2

Dokument Navn: 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling baggrundsnotat_Sustania.pdf

Dokument Titel: 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling baggrundsnotat Sustania

Dokument ID: 2910491



Baggrundsnotat

17 Verdensmål for bæredygtig udvikling

25.03.19

17 Verdensmål for bæredygtig udvikling

www.sustainia.me



“Bæredygtig udvikling er mere end blot et mål. Det er vores ansvar for at sikre planeten og de kommende generationer.”

FNs generalsekretær, António Guterres.

Ét fælles mål: En bæredygtig verden

I 2015 blev FNs medlemslande enige om 17 Verdensmål og 169 tilhørende delmål. De 17 mål og 169 delmål udgør tilsammen opskriften på, hvordan vi kan skabe en bæredygtig verden inden år 2030. Verdensmålene repræsenterer således en global udviklingsdagsorden, der skal sikre den bæredygtige udvikling af det globale samfund og den planet vi bor på.

Verdensmålene er lige så ambitiøse, som de er indviklede. I én sætning handler målene om at bekæmpe ulighed, afskaffe fattigdom og skabe fredelige, inkluderende samfund på en sund planet.

Hvert af de 17 mål med tilhørende delmål adresserer en specifik global udfordring. Eksempelvis handler Verdensmål 13 om klimaindsats, og hvad verdens lande kan og skal gøre for at bekæmpe konsekvenser af klimaforandringerne. Verdensmål 4 handler om at sikre, at alle har adgang til kvalitetsuddannelse, mens mål 12 handler om det globale forbrug og produktion, som skal ændres radikalt for at sikre bæredygtige produktionsformer og forbrug. Verdensmål 3 handler om, at alle skal have et sundt liv - og adresserer både børne- og mødredødelighed, som i høj grad er en udfordring afgrænset til udviklingslandene, og områder som tobakskontrol, mental sundhed, reproduktiv sundhed, universel sundhedsdækning og sundhedsydelser, som er udfordringer, der er at finde både i vores del af verden og i udviklingslandene.



Oversigt over 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling

Alle 17 Verdensmål er rettet mod såkaldte “wicked problems” - i dette ligger, at det er problemer eller udfordringer, som er så store, komplekse og sammenflettede med andre store problemer, at de ikke kan skilles ad og løses ét ad gangen. De er alle 17 systemiske udfordringer, som kræver koordinerede og globale indsatser. Derfor er der også et særligt Verdensmål - mål nummer 17 - som er dedikeret til verdensomspændende partnerskaber for hermed at sikre, at det globale samfund i fællesskab kommer i mål med Verdensmålene.

Fra Millennium til Sustainable Development Goals

De nye Verdensmål for 2030, på engelsk “Sustainable Development Goals” og også kaldet “Global Goals”, bygger videre på de såkaldte “Millennium Development Goals”, som var otte fælles mål for FN medlemslandene fra 2000-2015. Millennium målene var på mange måder et revolutionerende initiativ, hvor det lykkedes verdens lande at skabe en global forståelse, basis for samarbejde og et fælles sprog til at tale om og nå til enighed omkring.

Inden for hver af de otte Millennium mål opnåede verdenssamfundet inden for de 15 år betydelige resultater. Fra 2000-2015 blev antallet af børn, der dør inden de fylder fem år, halveret, 91 pct. af alle verdens børn indskrives i dag i skole, og millioner af menneskeliv reddes pga. bedre behandling og forebyggelse af sygdomme, som tidligere har spredt sig som epidemier, som eksempelvis malaria, HIV/AIDS og tuberkulose.



De 17 Verdensmål bygger altså på en global succes. Måske også derfor er de markant mere omfangsrige og ambitiøse end Millennium målene. Hvor Millennium målene fokuserede på udviklingslande, er Verdensmålene rettet mod hele verden - og involverer og forpligter således også hele verden til den bæredygtige udviklingsdagsorden.

Et vigtigt paradigmeskift: Dine og Mine Verdensmål

Verdensmålene repræsenterer lidt af et paradigmeskifte i FN. Hvor Millennium målene skabte et fælles sprog og fælles målsætninger for regeringsledere inden for FNs vægge, er FN med Verdensmålene - og den utrolige kommunikationskampagne bag - lykkedes med at skabe et åbent universelt sprog, som både regeringer, politikere, virksomheder, institutioner, medier og borgere kan tale med om og ind i.

Ban Ki Moon, forhenværende generalsekretær for FN og siddende da målene blev vedtaget, har sagt om Verdensmålsdagsordenen, at det er "The People's Agenda", altså mål for verden skabt af mennesker, vedtaget af mennesker og drevet af mennesker. Verdensmålene for 2030 stiller meget konkrete krav til, hvordan vi - som verdensborgere - skal handle i dag, og repræsenterer et skifte, hvor der tales direkte til verdens borgere.

2030 målene er historiske, fordi de, som det første rammeværk fra FN, søger at gå i dialog med og involvere alle borgere i hele verden. Et af hovedbudskaberne under lanceringen af Verdensmålene er netop, at Verdensmålene er vores, dine og mine. Og forudsætningen for at målene indfries er, at alle kender til dem, og at alle handler på målene.

Stærk og bred formidling skal sikre global opbakning

Der er bred enighed blandt FN om, at verden ikke når i mål med Verdensmålene, medmindre folket har kendskab til målene. Deraf er en af de fornemste opgaver for Verdensmålene en opgave, som ingen af målene explicit opstiller - det er nemlig opgaven *at kommunikere om og tale om målene*. Og det ansvar pålægges ikke nogen specielt, det er nemlig alles ansvar.

Blandt andet derfor er der lagt en stor indsats i at oversætte målene fra abstrakt FN-sprog til en engagerende, inkluderende fortælling, som kan sikre en bred formidling af og stort kendskab til Verdensmålene.



Der er også lagt en stor arbejdsindsats i at skabe en unik visuel identitet, som skal hjælpe til at skabe fortællingen om Verdensmålene. Det internationale design bureau Trollbäck+Company har skabt de 17 ikoner, som sammen med kommunikationsbureauet "Project Everyone", skabt af en af Hollywoods store historiefortællere, har accelereret kommunikationsindsatsen omkring Verdensmålene. Som resultat af indsatsen fra FN og dets samarbejdspartnere er der verden over startet en lang række civilinitiativer for Verdensmålene i et omfang som intet andet FN rammeværk har oplevet det.

Verdensmål i alle lag af samfundet

Kommunikationsindsatsen er sammen med blandt andet også SDG Action Campaign lykkedes med at bringe følelser ind i Verdensmålene og har på den måde været med til at skabe et sprog, som er relatérbart, demokratisk og nærværende - ligegyldig om du sidder i Gentoft, Gaza eller Guatamala City. Det er altså ikke kun verdensledere eller FN folk, der taler om Verdensmål. Også medier, forbrugere, politikere, civilorganisationer, kommuner, skoler, universiteter, virksomheder og borgere taler med. Debatten er i fuld gang på samtlige platforme verden over, og Verdensmålene er til stede i folkeskoleundervisning, ved politiske konferencer, sportsturneringer, udstillinger og modeuger. Det betyder også, at borgere møder målene i alle mulige andre sammenhænge end man hidtil har gjort. Med hastige skridt er Verdensmålene også ved at bevæge sig ind i den kulturelle sektor, og derfor kan det faktisk lykkes at nå ud til individer, som ellers ikke har kontaktflade med FN.

Paradigmeskiftet materialiserer sig på mange måder. Det viser sig i en bevægelse, som Verdensmålene både påvirker og som debatten om Verdensmålene påvirkes af. Bevægelsen har skabt nye tanker og nye termer, som flere og flere bliver optaget af, særligt sker det hos klimabevidste unge mennesker. Det er meninger og tanker om økonomiske modeller og begreber, og om hvorvidt det moderne vækstbegreb, som ubekymret antager en infinit adgang til ressourcer, bør gentænkes. Verdensmålenes krav til bæredygtig produktion og forbrug stiller også spørgsmålstejn ved måden, hvorpå vi måler vækst og velstand. En "carbon tax", "CO2 budgetter", "CO2 kvoter" og "-aflad" er alle begreber og koncepter, som ofte indgår i debatten om grøn, bæredygtig udvikling, og som tit trækker tråde til og fra debat om klimaforandringer.

Særligt den foregående sommers varmere temperaturer har sat fokus på klimaet, og netop klimaet har vist sig at være et godt udgangspunkt til at starte samtalen om Verdensmålene. Klimaet, med klimaforandringer som værende det måske mest avancerede "wicked problem", berører nemlig alle Verdensmålene - det har stor betydning for fattigdom, for



hungersnød, ulighed, sundhed og trivsel, arbejde og vækst, byer, forbrug, land, hav og også institutionernes funktioner. Og klimaets aktualitet er blandt de elementer, som stiller spørgsmålstejn ved vækstbegrebet og som har gjort grøn, bæredygtig udvikling til politisk topprioritet, men som også er med til at anskueliggøre det resterende indhold i Verdensmålene, såsom økonomisk, social og kulturel bæredygtighed for individer, som (primært) er optagede af klimaet.

Politisk betydning, national frihed

Verdensmålene har stor politisk betydning og er politisk vedtaget. Det er dog op til landene selv, hvordan målene implementeres, ligesom det er på frivillig basis, at landene producerer og afleverer nationale reviews - også kaldet VNR - omkring udvikling og fremskridt. Dette er blandt problematikkerne ved Verdensmålene, at det eneste incitament til at arbejde for Verdensmålene er om, man har "lyst".

I 2018 var det således også kun 46 lande, der afleverede en VNR forud for FN's årlige "High Level Political Forum", hvor verdens regeringsledere mødes for at gøre status på Verdensmålene og landenes indsats. I 2017 var det 43 lande. Danmark er blandt landene med en handlingsplan for Verdensmålene, som ligeledes producerer en VNR, der afrapporterer om fremskridt inden for Verdensmålene i Danmark.

Verdensmål i Danmark - sand frontløber?

Regeringens handlingsplan blev lanceret i marts 2017 og konkluderer, at Danmark to år efter vedtagelsen generelt er "i hus med Verdensmålene". I rapporten henvises til internationale analyser, som fremhæver danske styrkepositioner inden for målene; fattigdom (1), sundhed (3), ligestilling (5), vand og sanitet (6), energi (7), økonomisk vækst og beskæftigelse (8), industrialisering, innovation (9), ulighed (10), fred, retfærdighed og institutioner (16) og partnerskaber (17). Handlingsplanen indikerer også områder, hvor Danmark er særligt udfordret, blandt andet mht. niveau for investeringer (9), affaldshåndtering (12) og forurening i byer (15).

Handlingsplanen beskriver under fire prioritetsområder regeringens arbejde med Verdensmålene: *Mennesker, Vækst og velstand, Miljø og klima og Fredelige og trygge samfund*, hvor målene 8 (økonomisk vækst), 4 (uddannelse), 12 og 13 (om produktion, forbrug og klima) og 16 (fred og institutioner) er prioriteret højest.



Planen for Verdensmålene er kritiseret af flere danske virksomheder, analyseinstitutter og civilorganisationer m.fl. for at være uambitiøs. Kritikere hævder, at planen i værste fald vil medføre negativ udvikling. Det er især på områderne landbrugsproduktion (under mål 2), ulighed (10) og økonomisk vækst (8) og i høj grad også forbrug og produktion (12), klima (13), og økosystemer i vand og på land (14 og 15), at regeringens plan ifølge mange kritikere halter bagefter.

National Fremgang?

I juni 2018 udsendte Finansministeriet en rapport om implementeringen af Verdensmålene i Danmark. Rapporten viser positiv udvikling for de fleste indikatorer, men påviser også negativ udvikling på enkelte indikatorer. Den positive udvikling ses blandt andet på det grønne område (bedre anvendelse af ressourcer og øget genanvendelse af affald), klimaet (stigning i andelen af vedvarende energi), sundhedsområdet (bedre overlevelse for kræftpatienter, forbedret patientinddragelse) og det økonomiske område (stigende beskæftigelse, herunder for flygtninge, styrket arbejdsudbud og BNP samt lettelse af byrder for erhvervslivet).



Til gengæld påvises også målsætninger med decideret negativ udvikling, heriblandt gabet mellem mænd og kvinders beskæftigelsesfrekvens, modtagere af hjemmehjælps tilfredshed med hjælp og personlig pleje samt scoren på Transparency Internationals mål for korruption.

Dertil kommer, at Danmark har en voldsom akilleshæl, når det kommer til Verdensmål nummer 12 - som handler om bæredygtigt forbrug og produktion. Vi er blandt de mest forbrugende lande i verden: Hvis alle mennesker i verden forbrugte som os danskere, ville vi skulle bruge ressourcer fra ikke bare en jordklode, men fra fire jordkloder.

En anden analyse fra 2017 om de nordiske landes vej til Verdensmålene påpeger ligeledes flere områder, hvor Danmark og vores nordiske venner alle sammen er udfordrede - og hvor der altså er enormt potentiale for at bidrage positivt til målenes opfyldelse. Det drejer sig



om at omstille landbruget til bæredygtig produktion med langt lavere udledning (mål 2 og 13).

På trods af Danmarks globale lederskab inden for vindenergi og grøn omstilling halter det faktisk med målene 7 (ren energi) og dermed også 13 (klimaindsats). Også her er stort potentiale for danske kommuner og virksomheder om at skabe løsninger fra high carbon til low carbon løsninger. Status quo i Danmark på målene 13 (klimaindsats), 14 og 15 (økosystemer på land og i hav) indikerer et presserende behov for at forbedre naturforvaltningen. Men også i forhold til mål nr 12 (produktion og forbrug) placeres Danmark som nummer sjok på verdensranglisten med vores materielle miljøaftryk.

Kun få har samme indflydelse som kommunerne

Mens det nationale niveau kritiseres for manglende indsats og fremgang på flere mål, har mange af landets kommuner omfavnet målene og påbegyndt integration i kommunale strategier.

Kommunernes Landsforening (KL) har også lanceret en handlingsplan for Verdensmålene, hvori det understreges, at "kun få har samme direkte indflydelse på, om Danmark når målene, som kommunerne." De danske kommuner er og bliver centrale aktører i forhold til Danmarks muligheder om indfrielse af Verdensmålene.

KL har valgt og fravalgt mellem Verdensmålene og rettet fokus mod målene:

- Mål 3 Sundhed og trivsel
- Mål 4 Kvalitetsuddannelse
- Mål 8 Anstændige jobs og økonomisk vækst
- Mål 11 Bæredygtige byer og lokalsamfund
- Mål 12 Ansvarligt forbrug og produktion
- Mål 13 Klimaindsats
- Mål 17 Partnerskaber for handling

Valget af ovenstående mål betyder samtidig, at de resterende mål ikke vil opleve en fokuseret indsats. Ifølge KL skal Verdensmålene skræddersys til kommunerne, idet alle 17 mål ikke har lige stor relevans i landets 98 kommuner - eller i dansk kontekst generelt.



Ikke kun kommunerne

Flere danske virksomheder har de seneste år taget Verdensmålene til sig. Flere både små og store virksomheder er i dag i gang med at integrere Verdensmålene og gentænke deres forretningsmodeller, så de står på linje med målene. Det gælder blandt andre virksomheder, som producerer alt fra vedvarende energi og energieffektiviseringer, økologi og cirkulære projekter til kemifri emballage, cradle-to-cradle møbler, bæredygtig brilleproduktion, bæredygtige pensioner og rejser, plastik lavet af fiskenet og tekstiler fra alpacauld og meget mere.

Klima, merværdi og Verdensmål i 98 kommuner

De danske kommuner arbejder overvejende med målene omkring klimasikring, grønne byrum, transport, affaldshåndtering og energieffektiviseringer. Rapporten Klima100 (som har et særligt fokus på klimaløsninger) har analyseret dele af kommunernes arbejde med klima og Verdensmålene. Ud fra den rapport kan vi se en række tendenser, der viser stort potentiale for det kommunale arbejde med Verdensmålene:

- 1) **Klimaeffekt:** Mange danske kommuner har på højde med internationale megabyer flotte ambitiøse planer og mål for CO₂-neutrale byer. I Danmark er særligt kommunerne Ærø, København, Aarhus og Sønderborg fremme med både planer og resultater for at opnå Verdensmålene 7 og 13 med klimaneutralitet i hhv. 2025 og 2030. På trods af mange flere flotte planer, halter det dog med dokumentation for CO₂-reduktioner.
- 2) **Merværdi:** Kommunernes mest succesfulde grønne byprojekter og -løsninger er dem, som løser flere udfordringer på én gang og som tænker for eksempel øget trivsel ind. Et eksempel er grønne områder med fokus på rehabilitering, hvor specifikke borgergrupper kan få ekstra udbytte - og i nogle tilfælde behandling - i udeområder, som også fungerer som skybrudssikring. På den måde kombineres flere Verdensmål (3, 11 og 13) i ét projekt.

Borgerinddragelse og samarbejde på tværs af kommunale grænser fremhæves også som vigtige elementer for de kommunale projekters succesrate. Rapporten præsenterer desuden områder, hvor der mangler målrettede og gennemgribende indsatser - det gælder blandt det traditionelle landbrug og miljøbelastningen fra fødevareområdet (mål 2, 12 og 13).



Ligeledes efterspørges en bæredygtig indkøbspolitik (blandt andet mål 9), som er et område i rivende udvikling, men som de danske kommuner endnu halter efter.

Områderne er i overensstemmelse med de Verdensmål, som ofte bliver fremhævet som udfordrende mål, hvor Danmark ikke har førertrøje. Det er her kommunerne virkelig kan sætte deres præg på udviklingen og skabe positiv forandring, nye jobs og bedre samfund, da rapporten konkluderer, at det er tydeligt, at den bæredygtige omstilling ikke alene kan drives på nationalt niveau. Derimod er kommunerne - og det lokale niveau - en forudsætning for at komme i mål, og der altså mange områder, hvor kommunerne spiller en væsentlig rolle og kan have stor indflydelse på et bedre og mere bæredygtigt Danmark.

Samarbejde for Verdensmålene

Flere danske kommuner samarbejder om udvalgte områder inden for Verdensmålene - det gælder eksempelvis initiativet Gate21, hvor +35 kommuner samarbejder om grøn vækst. Et andet er Region Midtjylland som sammen med kommunerne i regionen har gjort Verdensmålene til omdrejningspunkt for de kommende års udviklingsindsats.

Der er også flere eksempler på, at kommuner på tværs af de nordiske landegrænser er gode til at lære af hinanden og dele erfaringer omkring Verdensmåls-projekter. Nordregio (under Nordisk Ministerråd) har samlet de nordiske succeshistorier i en rapport om de nordiske kommuners succeser med Verdensmålene. Fra Danmark indgår København, Aarhus, Odense, Gladsaxe og Sønderborg med alt fra uddannelse og kulturtilbud til energieffektivisering, klimaplaner og bæredygtighedspriser.

Den 25. januar 2019 skrev Finland, Sverige, Norge, Island og Danmark under på en deklARATION, som forpligter landene til specifikke tiltag inden for klimapolitik og til at arbejde sammen om at finde bedre løsninger til Verdensmålene 7 (ren energi), 9 (industri, innovation), 11 (bæredygtige byer), 13 (klimahandling) og 17 (partnerskaber) - på regionalt og lokalt niveau. Det er nærliggende at tro, at dette fokus også vil få betydning i landets kommuner.



Gode erfaringer fra vores nabolande

Der er flere gode eksempler fra vores nabolande, som vi kan lære af herhjemme. Blandt nogle af de kommuner, der har gode erfaringer med verdensmålsprojekter er Uppsala, Malmø, Tampere, Bergen. De kommuner har blandt andet sat bæredygtig udvikling på skoleskemaet hos børn og unge, engageret museer og kulturinstitutioner til at udbrede viden om bæredygtighed og Verdensmålene til den yngre generation, og arbejdet med lokale virksomheder om at skabe laboratorier til at opfinde bæredygtige løsninger sammen med borgerne. Andre eksempler inkluderer byplaner og deklARATIONER om ambitiøse klimamål, hvor borgerne inddrages i at nå målene.

Fælles for disse projekter er, at de alle har implementeret holistiske projekter med målrettede metoder.



Kilder:

[SDG Knowledge Platform](#)

[SDG Tracker](#)

[Sustainable Development Solutions Network](#)

[UNDP](#)

[UNEP](#)

[SDG Fund](#)

[SDG Action Campaign](#)

[Verdens Bedste Nyheder](#)

[Verdensmaalene.dk](#)

[Future Earth](#)

[Business and Sustainable Development Commission: Better Business Better World](#)

[Project Everyone](#)

[The World In 2050](#)

[Regeringens handlingsplan 2017](#)

[Finansministeriet implementeringsrapport](#)

[Nordisk Minister Råd Deklaration](#)

[Erhvervsstyrelsen - 7 cases: SMVer og Verdensmål](#)

[Nordisk Minister Råd \(Udfordringer i Norden\)](#)

[Nordregio \(Nordiske kommuner og Verdensmålene\)](#)

[92s gruppens rapport om implementering af Verdensmål](#)

[Mandag Morgen](#)

[Klima100 rapport](#)

[Ugebrev - regeringen politiserer Verdensmål](#)

[Kommunernes Landsforenings handlingsplan](#)

Punkt 2: Referat

Referat af møde i Opgaveudvalget FNs 17 verdensmål

Mødetidspunkt 09-04-2019 17:00
Mødeafholdelse Udvalgsværelse G

Protokollen blev læst
og mødet hævet kl.: 19.30

Tilstede: Kristine Kryger, Karen Riis-Kjølbye, Jesper Marcus, Isak Isaksen, Merethe Hoffmann, Katrine Bagger, Ann Faber Ginnes, Dorthe Scott Jensen, Malene Brandt, Henrik Højgaard og Pernille Urhøj-Kjær

Fraværende: Katarina Ammitzbøll, Morten Løkkegaard og Henrik Beha Pedersen

Indholdsfortegnelse

Opgaveudvalget FNs 17 verdensmål

09-04-2019 17:00

1 (Åben) Dagsorden til 1. møde i Opgaveudvalg FN's verdensmål i Gentofte den 9. april 2019	3
Offentlig titel	3

1 (Åben) Dagsorden til 1. møde i Opgaveudvalg FN's verdensmål i Gentofte den 9. april 2019

Offentlig titel

Sags ID: EMN-2019-01779

Resumé

På kommunalbestyrelsens møde d. 28. januar 2019 blev opgaveudvalget FN's verdensmål i Gentofte nedsat og opgaveudvalget holder nu sit første møde.

På første møde skal opgaveudvalget præsenteres for hinanden, opnå fælles afsæt for at løse opgaveudvalgets opgaver, orienteres om mødeplan, beslutte procesplan for det kommende arbejde i opgaveudvalget samt starte op på opgaven.

Baggrund

Formålet med opgaveudvalget er at skabe større kendskab, engagement og handling i forhold til FN's verdensmål i Gentofte, så verdensmålene bliver løftestang til endnu mere bæredygtig udvikling.

Målet for opgaveudvalget er at:

1. Etablere et overblik over hvilke type aktiviteter, der allerede er i gang i Gentofte, og komme med anbefalinger til hvilke verdensmål, vi særligt skal prioritere lokalt.
2. Skabe øget kendskab, engagement og handling i forhold til verdensmålene konkret og lokalt i Gentofte.
3. Komme med forslag til, hvordan Gentofte Kommune løbende kan følge og have fokus på at tænke bæredygtig udvikling ind i konkrete aktiviteter, politikker, strategier, planer mv.

Medlemmerne af udvalget mødes i udvalgsværelse G på rådhuset. Her hører udvalget om baggrund og formål for opgaveudvalget FN's verdensmål i Gentofte, bliver orienteret om mødeplan, opgave og forslag til procesplan. Opgaveudvalget får lejlighed til at præsentere sig for hinanden og bliver præsenteret for en indledende kortlægning af, hvor og hvordan Gentofte Kommune i dag arbejder med verdensmålene. Der vil desuden blive taget hul på opgaveløsningen med en cafédialog om opgaveudvalgets tre overordnede opgaver.

Dagsordenen for mødet vil derfor bestå af følgende elementer:

- Velkomst
- Program og formål med mødet
- Præsentation af medlemmer
- Præsentation af opgaveudvalgets opgaver
- Præsentation af den indledende kortlægning af verdensmålsaktiviteter i Gentofte Kommune
- Cafédialog
- Proces og mødeplan
- Tak for i dag

Der lægges op til at opgaveudvalget afholder møder på følgende datoer:

- Tirsdag d. 18. juni kl. 19-22

- Tirsdag d. 3. september kl. 17-19.30
- Onsdag d. 30. oktober kl. 17-19.30
- Tirsdag d. 17. december kl. 17-19.30
- Tirsdag d. 4. februar kl. 17-19.30
- Torsdag d. 16. april kl. 17-19.30, Udvalgsværelse G på Gentofte Rådhus

Kommissorium for opgaveudvalget og baggrundsnotatet 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling er vedlagt som bilag til denne dagsorden.

Indstilling

Tværgående Funktioner indstiller

Til opgaveudvalget FN' verdensmål i Gentofte:

1. At orienteringen om udvalgets opgaver og mødeplan tages til efterretning
2. At opgaveudvalgets procesplan godkendes.

Tidligere beslutninger:

.

Beslutninger:

Møde i Opgaveudvalget FN's verdensmål i Gentofte

Formanden for opgaveudvalget Kristine Kryger bød velkommen til det første møde i udvalget. Hun fortalte om, hvad et opgaveudvalg er, og om baggrunden for at opgaveudvalget FN's verdensmål i Gentofte er blevet nedsat. Herefter præsenterede hun kommissoriet for opgaveudvalget FN's verdensmål i Gentofte.

Maria Maarbjerg, der sammen med Nana Høyer Svendsen skal facilitere opgaveudvalget, præsenterede dagens program og en overordnet kortlægning af, hvordan der i dag arbejdes med og for verdensmålene rundt omkring i Gentofte Kommunes organisation.

De centrale pointer i kortlægningen var:

- Verdensmålene tolkes i dag i høj grad ind i kerneopgaven på tværs af afdelinger i Gentofte Kommune
- Verdensmålsterminologien er i dag i mindre grad en eksplicit del af Gentofte Kommunes strategier og politikker, men adresseres ofte implicit
- Gentofte Kommune har stort fokus på at skabe sammen med borgerne og understøtte aktive borgere, der har idéer til bæredygtige projekter og initiativer. Dette gælder i høj grad verdensmålsrelaterede aktiviteter.
- Verdensmålsaktiviteterne i Gentofte Kommune falder overordnet set i tre kategorier: Dannelse & adfærd, Faciliteter & forbrug og Organisatorisk praksis
- Verdensmålsaktiviteterne i kommunen spirer nedefra og er i dag ofte resultat af engagerede medarbejderes idéer og visioner

Dernæst bidrog medlemmerne med deres viden om verdensmålsrelaterede aktiviteter i erhvervs- og foreningsliv i Gentofte Kommune.

Herefter drøftede medlemmerne i grupper deres første bud på løsning af opgaveudvalgets opgaver, herunder, hvad det kræver ift. viden og processer at kunne løse opgaverne.

Udvalget blev præsenteret for en procesplan for udvalgets arbejde med syv møder, der planlægges undervejs. Opgaveudvalget godkendte procesplanen og mødedatoer.

Bilag

1. Kommissorium FNs verdensmål i Gentofte (2827416 - EMN-2019-01779)
2. 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling baggrundsnotat Sustania (2910491 - EMN-2019-01779)